

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobkyně: **The Tower Commerce s. r. o.**, IČO 24214167
sídlem Revoluční 1082/8, 110 00 Praha 1
zastoupena advokátem Mgr. Luborem Bystřickým
sídlem U Kanálky 1359/4, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného z 10. 12. 2020, čj. 46721/20/5100-41451-711647,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a žalobní argumentace

1. Žalobkyně se obrátila na soud, neboť jí orgány finanční správy neprominuly daňové penále.
2. Finanční úřad pro hl. m. Prahu zastavil rozhodnutím z 16. 6. 2020 řízení o žádosti žalobkyně o prominutí penále, neboť žádost byla opožděná. Žalovaný zamítl v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí finančního úřadu. Podanou žalobou se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného i finančního úřadu.
3. Správce daně vydal dodatečné platební výměry k dani z přidané hodnoty za období od dubna do prosince 2016, které nabyly právní moci v květnu 2018. Žalobkyně následně podala dodatečná daňová přiznání, která správce daně akceptoval a exekuci na platební výměry zastavil. V důsledku dodatečných daňových přiznání zanikla daňová povinnost

žalobkyně, správce daně si však ponechal daňové penále, které v exekuci vymohl. Žalobkyně požádala o prominutí penále, respektive podala podnět k prominutí z moci úřední, neboť si byla vědoma překročení lhůty pro podání žádosti. Hlavní pochybení finančního úřadu spatřuje žalobkyně v tom, že se vůbec nezabýval možností daň prominout z moci úřední.

4. Nad rámec této výtky žalobkyně zopakovala důvody své žádosti o prominutí penále. Žalobkyně má za to, že aplikace penále je v jejím případě příliš tvrdá a jdoucí proti smyslu a účelu zákona. Neprominutí penále zasahuje nepřiměřeně do práva žalobkyně vlastnit majetek a je v rozporu se zásadou zdrženlivosti a přiměřenosti výkonu státní moci. Penále nemělo být vůbec požadováno, neboť na něj nevznikl nárok. Penále je příslušenstvím daně a nemůže přetrvat, pokud daňová povinnost zanikne. Daňový řád nepočítá se specifickou situací žalobkyně, u které se po právní moci dodatečných výměrů ukázalo, že daňovou povinnost neměla. Právě k nápravě takových atypických situací slouží prominutí penále bez ohledu na případné zmeškání lhůty. Skutečná daňová povinnost činila částky v řádu tisíců korun a žalobkyně je nucena zaplatit penále ve výši přesahující jedenáct milionů korun.
5. Žalobkyně v žalobě dále popsala pochybení svého externího účetního, která vedla k vydání dodatečných platebních výměrů. Zdůraznila, že o těchto řízeních vůbec nevěděla, protože vše (včetně vedení daňové schránky) zajišťoval právě tento externí účetní. Jeho vinou byla proti dodatečným platebním výměrům podána blanketní odvolání, která nedoplnil, a jeho vinou marně uplynula lhůta pro požádání o prominutí penále. Žalobkyně o těchto skutečnostech nevěděla, k čemuž měl správce daně při posuzování její žádosti přihlídnout.

II. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.
7. Žalovaný zdůraznil, že finanční úřad řízení o žádosti zastavil, neboť byla podána opožděně. Z toho důvodu nebylo možné posuzovat důvody žádosti o prominutí a argumentace žalobkyně se mívá s předmětem řízení. Povinnost uhradit penále vzniká přímo ze zákona a v zákonem stanovené výši. Prominutí penále je podmíněno žádostí daňového subjektu. Penále je ústavně přípustným zásahem do majetkové sféry žalobkyně.

III. Obsah správního spisu

8. Ze spisového materiálu soud zjistil následující podstatné skutečnosti.
9. Správce daně vyzval žalobkyni k podání dodatečného daňového přiznání k DPH za duben až prosinec 2016. V odůvodnění jednotlivých výzev uvedl, že žalobkyně podala nulová daňová přiznání, ačkoliv z mezinárodní výměny informací vyplývá, že v tomto období vznikla ze zdanitelných plnění žalobkyni daň, kterou měla vykázat. Výzvy byly žalobkyni doručeny 15. 8. 2017. Žalobkyně dodatečná daňová přiznání nepodala, proto správce daně vydal devět dodatečných platebních výměrů na DPH za období od dubna do prosince 2016. V nich vedle daně uložil žalobkyni uhradit i penále. Všechny výměry byly doručeny žalobkyni 23. 2. 2018. Právní moci nabyly 27. 3. 2018.
10. Žalobkyně požádala 12. 4. 2019 o prominutí příslušenství daně. Její žádost finanční úřad 14. 6. 2019 zamítl, neboť žalobkyně měla status nespolehlivého plátce. Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalobu a finanční úřad následně 25. 9. 2019 v přezkumném řízení zrušil své zamítavé rozhodnutí. V odůvodnění uvedl, že žádost neměla být věcně posouzena, neboť je opožděná.

11. Finanční úřad o žádosti rozhodl opětovně 16. 6. 2020 a řízení zastavil. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí finančního úřadu potvrdil.

IV. Posouzení věci soudem

12. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.) a vycházel ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
13. Žaloba byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou.
14. Žaloba není důvodná.
15. Soud považuje za podstatné zdůraznit, že předmětem soudního přezkumu je v této věci rozhodnutí žalovaného o odvolání proti procesnímu rozhodnutí o zastavení řízení z důvodu zmeškání lhůty pro podání žádosti. Soud nepřezkoumává dodatečné platební výměry, ani uložené penále. Pro posouzení žaloby je zásadní, zda měl správce daně povinnost posuzovat a věcně projednat žádost žalobkyně o prominutí penále.
16. Daňový subjekt může požádat správce daně o prominutí penále, byla-li uhrazena daň, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla (§ 259a odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu). Žádost je třeba podat nejpozději do 3 měsíců od právní moci platebního výměru, kterým bylo rozhodnuto o povinnosti uhradit penále (§ 259a odst. 3 daňového řádu).
17. Z § 259 odst. 1 daňového řádu plyne, že řízení o prominutí penále je řízením zahajovaným pouze na žádost daňového subjektu. Odkaz žalobkyně na § 259 odst. 1 daňového řádu je nepřipadný, neboť ten se vztahuje na řízení o prominutí daně nebo příslušenství daně, nikoliv na řízení o prominutí penále. Jakkoliv je totiž penále obecně příslušenstvím daně (§ 2 odst. 5 daňového řádu), obsahuje § 259a daňového řádu zvláštní úpravu pro řízení o jeho prominutí. Obecná úprava pro řízení o prominutí příslušenství daně se proto neuplatní. K závěru, že řízení o prominutí penále lze zahájit pouze na žádost daňového subjektu, dochází svorně jak judikatura (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu z 2. 8. 2017, čj. 2 Afs 62/2017-37, č. 3636/2017 Sb. NSS, bod 21, a usnesení rozšířeného senátu z 26. 1. 2021, čj. 1 Afs 236/2019-83, č. 4141/2021 Sb. NSS, bod 30 a 31), tak i odborná literatura (srov. komentáře k § 259a in: Lichnovský, O., Ondříšek, R. a kol.: *Daňový řád. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, a Matyášová, L., Grossová, M. E., *Daňový řád s komentářem a judikaturou*. 2. vydání. Praha: Leges, 2015; shodně i Novotná, M. a kol. *Daňové řízení*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 253). Správce daně nemohl z moci úřední žalobkyni prominout penále. Argumentace žalobkyně je v této části nedůvodná.
18. Žalobkyně podala žádost o prominutí penále po uplynutí tříměsíční lhůty. Nesplnila tedy jednu z formálních podmínek, které zákon klade na žádost o prominutí penále. V takovém případě nemohl správce daně posuzovat oprávněnost důvodů žádosti a řízení o opožděné žádosti správně zastavil dle § 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu, neboť v řízení nešlo pokračovat.
19. Důvodná není ani argumentace žalobkyně, že penále je nepřiměřeným zásahem do jejích základních práv. Judikatura sice dovodila v určitých extrémních případech možnost výkladu *contra legem*. Ten však připadá v úvahu pouze z důležitých důvodů vyplývajících z ústavního pořádku (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 29. 8. 2017, čj. 5 As 154/2016-62, č. 3632/2017 Sb. NSS, bod 21). V případě žalobkyně je však zásah do jejího vlastnického práva v souladu s ústavním pořádkem, v daňovém řádu

neexistuje žalobkyní tvrzená mezera v právu a její situace není natolik mimořádná a specifická, aby výklad *contra legem* odůvodňovala.

20. Všechny autoritativně uložené povinnosti platit určitou částku, tedy i penále, jsou zásahem do vlastnického práva zaručeného čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Takové zásahy však samozřejmě nejsou automaticky protiústavní. Povinnost platit penále vzniká ze zákona, kterým je též stanovena jeho výše (§ 251 daňového řádu). Jedná se tedy o povinnost uloženou na základě zákona v souladu s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a žalobkyní namítaný zásah do vlastnického práva je upraven zákonem v souladu s čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Samotná výše penále stanovená výslovně zákonem nečiní zásah do vlastnického práva žalobkyně protiústavním.
21. Z tvrzení žalobkyně a správního spisu zároveň vyplývá, že žalobkyně se nedostala do současné situace vlivem mimořádných okolností, které by nemohla ovlivnit, nedokonalostí zákona, či vadným postupem správce daně. Dostala se do ní svojí vlastní pasivitou a způsobem, kterým si zařídila správu svých záležitostí. Obchodní vedení společnosti přísluší jednateli, stejně jako povinnost zajistit řádné vedení účetnictví (§ 195 odst. 1 a § 196 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích). Pokud pověří jiný subjekt některou z těchto činností, nezabývá se tím obchodní společnost svých veřejnoprávních povinností ani důsledků plynoucích z jejich porušení.

V. Závěr a náklady řízení

22. Soud dospěl k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné, a žalobu proto zamítl postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádnému z účastníků nepřiznal jejich náhradu. Žalovaný byl ve věci plně úspěšný, nicméně mu nevznikly žádné náklady řízení nad rámec běžného výkonu úřední činnosti.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. července 2021

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu